

Holmen Fjordhotell, Asker, 28.-29. august 2009:

Mens man ventet

I påvente av resultatet av stortingsvalget møttes privatpraktiserende fra det ganske land til Næringspolitisk forum, først og fremst for å diskutere strategi med tanke på nye trygdetider.

Det kommer til å bli forandringer, men ingen vet hvor store de blir. Sannsynligvis blir de ikke så store som partiprogrammene sier, og det er ingen som tror på noen full trygdedekning av tannhelsetjenester i denne omgang. Uansett hvem som vinner Stortingsvalget.

Look to Sweden

Svenskene har nylig gjennomført en større tannhelsereform. Den svenske modellen er todelt og går i korte trekk ut på at hele den voksne befolkningen får noen penger inn på konto hvert år, øremerket tannbehandling. Målet med denne støtten er å få flere til å gå til tannlegen regelmessig.

Modellens del to er en beskyttelse mot høye kostnader for dem med de største behandlingsbehovene. Som ledd i reformen skal det være en prisportal på Internett som skal gjøre det lettere for pasienter å kunne sammenligne og kontrollere ulike tannlegers priser. Den skal hjelpe pasientene

å finne billig og god tannbehandling, og gi en idé om hva det er rimelig å betale for ulike behandlinger.

Den svenske reformen inkludert en ny lov om støtte til tannhelse trådte i kraft 1. juli 2008, og er nærmere beskrevet i Tidende nr. 5, 2009, s. 306-7.

Til Næringspolitisk forum kom tannlegen Barbro Hjärpe, fra Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV). Hun var en av to tannleger som satt i en ekspertgruppe på totalt 12 personer som skulle gi myndighetene råd under utformingen av den svenske reformen.

Hun kunne fortelle at den svenske statens kostnader til tannhelse har økt fra tre til seks milliarder svenske kroner siden innføringen av det nye systemet. Foreløpig holder man budsjettet, fortalte hun videre.

Men det viser seg at det fortsatt er mange svensker som ikke kjenner til den nye ordningen, og kostnadene vil kanskje etter hvert overstige det man har å bruke. Konsekvensen av dette vil mest sannsynlig bli at erstatningsreglene strammes inn. Heller det enn at tannlegenes referansepriser blir justert ned, eller at staten spytter i mer penger, mente Hjärpe.

Institusjonell nytenkning

Professor i samfunnsodontologi Jostein Grytten sa at man må regne med at det kommer mer trygdepenger i løpet av kommende stortingsperiode. At man ikke vet når og ikke vet hvordan, er frustrerende, mente han.

Grytten har ikke tro på at en eventuell ny ordning vil være basert på mottakernes inntektsnivå. Dette er ikke forenlig med prinsippene i Folketrygden, og er vanskelig å gjennomføre i praksis. En beskyttelse mot høye kostnader for alle er mer sannsynlig.

Dessuten mener han at Helse- og omsorgsdepartementets begeistring for

fastlegeordningen er viktig å merke seg. Og så presenterte han sitt opplegg for institusjonell nytenkning.

I Gryttens tenkte system har hver tannlege sine listepasienter. Ikke-beta-lende pasienter, barn og unge, eldre og institusjonspasienter er jevnt fordelt, slik at hver tannlege har like mange gratispasienter. Andre voksne velger tannlege fritt, som i dagens system. Dagens rettigheter i Den offentlige tannhelsetjenesten og Folketrygden opprettholdes. I tillegg foreslår Grytten at nye trygdemidler eventuelt fordeles som budsjett på praksisnivå. Bakgrunnen for Gryttens system er at det vil sikre at de såkalt tunge gruppene får tannlegebehandling, uansett hvor de bor i landet. En geografisk spredning som også kommer betalende pasienter til gode.

Etter dette takket avtroppende leder av Sentralt næringsutvalg, Rolf Terje Alvær, Jostein Grytten for god underholdning. Og så var diskusjonen i gang om hvordan man bør gripe tingene an. Diskusjonen var god. Men det er vanskelig å konkludere når man vet så lite om hva som kommer.

Historisk valg

For første gang på Næringspolitisk forum, og etter langvarige diskusjoner rundt valgordningen for Sentralt næringsutvalg (SNU) i NTFs representantskap, ble det gjennomført valg av nytt SNU. Til leder ble valgt Carl-Henrik Gullaksen, Oslo Tannlegeforening. Han får automatisk sete i NTFs hovedstyre. Som medlemmer ble valgt Atle Hagli, Rogaland Tannlegeforening og Gunnar Amundsen, Haugaland Tannlegeforening. Varamedlem ble Marit Høye, Sør-Trøndelag Tannlegeforening. Atle Hagli blir vara for Gullaksen i NTFs hovedstyre.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi

Deltakerne på Næringspolitisk forum likte den svenske modellen som ble presentert av Barbro Hjärpe.